

Observatoriul se de două ori în săptămână, Miercuri și Sâmbătă.

Pretului

pentru Sibiu pe 1 an întregu 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusu la casa cu 1 fl. mai multu pe anu; — trimisu cu post'a în laintrulu monarhiei pe 1 anu întregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl. — În strainatate pe 1 anu 10 fl. s'eu 22 franci, pe 6 luni 5 fl. s'eu 11 franci. — Numeri singuratice se dau câte cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diariu politicu, national-economicu și literariu.

Anulu III.

Ori-ce inserate, se platescu pe serie s'eu linia, cu litere merunte garmondu, la prim'a publicare câte 7 cr., la a dou'a și a treia câte 6 cr. v. a. și preste aceea 30 cr. de timbru la tesaurulu publicu.

Prenumeratiunile se potu face în modulu celu mai usioru prin assemnatiunile postei statului, adressate de a dreptulu la Redactiunea Diariului

„Observatoriulu“ în Sibiu.

Nr. 21.

— Sibiu, Mercuri 12/24 Martiu. —

1880.

Deschidere de prenumeratiune
la

„Observatoriulu“

dela 1/13 Aprile înainte.

Pentru acei domni abonati carii prenumera-
sera dela 1/13 Aprile 1879 pe 1 anu, dela 1/13
Iuliu pe 9 luni, era altii pe 6 sau si numai pe 3
luni, abonamentulu espira cu finea lunei Martiu.
Pentru-ca se nu ni se mai intemple ca cu Nrii
1 si 2 din anulu cur., rogamu pe ddnii abonatii
respectivi se binevoiesca a isi descoperi vointi'a
inainte de 1/13, innoindu 'si abonamentulu cu pre-
tiurile aratate in fruntea diariului: de 8 fl. pe 1
anu, 4 fl. pe 6 luni inlaintrulu monarhiei, era in
afara din monarhia cu 22 franci pe 1 anu, cu
11 franci pe 1/2 anu, in auru sau in bilete de
banca sau hipotecarie, era fractiunile, anume din
Romani'a, se potu implini cu marce de posta.

Redactiunea si Editur'a.

Instructiunea publica in regimentele confiniarie.

Din ce cauza au luptatu clerulu si poporulu
romanescu de religiunea greco-orientale, 16 si
respectiv 50 de ani pentru emanciparea de sub
hierarchi'a serbesca si pentru organizarea unei
hierarchii proprie? Nu cumva, pentru-ca se ajunga
din putiu in lacu, din riu in balta? Pentru-ce au
fostu aruncati prin inchisori toti acei suplicanti din
Aradu, carii pe la inceputulu acestui secolu cale-
toriau la Vien'a cu pane uscata si mucedu in traista,
spre a cere dela imperatulu Franciscu, ca macaru
acea diecese locuita aproape numai de romani, se'si
recastige dreptulu de a'si alege episcopulu romanescu
cu consistoriu romanescu? Si care alte au fostu
cauzele inversiunatorulu persecutiuni, la care au
fostu supusi unu Loga, unu Jorgoviciu, unu Ci-
chindealu si alti barbati romani distinsi, daca nu

apararea nationalitatii romanesci de slavizare? Si
lupt'a lui Damascenu Bojincea pana in anulu 1832
si martiriulu lui Euthimiu Murgu, si batjocurile
aruncate asupra lui Andreiu Siaguna din partea
hierarchiloru serbesci, ce intielesu au avutu altulu,
daca nu salvarea nationalitatii? Ivtusau intre
densii macaru umbra de vreo differentia dogmatica,
canonica, rituale? Nimicu din tote acestea. Uni-
culu terenu alu luptei de ani 50 a fostu: natio-
nalitatea.

Si astadi? Romanii greco-orientali scapati de
sub jugulu hirarchiei serbesci cu destule perderi
forte simtite, dara totusi cu averi proprie de cateva
sute de mii, destinate exclusiv pentru scopuri de
cultura religiosa-morale si nationale roma-
nesca, ajungu ca din chiaru-seninu se facu scole,
se le sustina, se dea salarie la dascali straini de
sange, de limba, de religiune, de educatiune, cu
scopu de a scalcia educatiunea generatiuniloru tinere,
a cresce ieniceri, bastardi, neromani, omeni fara
nici-unu caracteru determinatu.

Se nu ne mai facemu illusiuni, ci se distingemu
bine dupa sententi'a latinesca: qui bene distinguit,
bene docet.

Cestiunea relative la scolele din fostele trei
regimente confiniarie banatience e pusa pana astadi
asia: Se fia aceea confessionalii subordinate
hierarchiei bisericesci, sau neconfessionalii, tractate
ca proprietati ale comunei politice, subordinate la
primari, subprefecti, viceprefecti etc. Substratulu
processului formulatu asia si postatu pana acum
intre hierarchia si ministeriu, la perditu hierarchi'a.
Unii voru a sci, ca l'au perditu, pentru-ca optima
causa pessime defensa; altii adaoga, ca acea cauza
nici nu a fostu aparata la terminu. Noi nu scimu;
dara trebue se scia aceia, caroru le stau deschise
archivele hierarchiei.

Se punemu inse, ceea ce noi nu credemu, ca
hierarchi'a si-ar fi perditu pentru totudeauna drep-
tulu seu asupra scoleloru din confiniile banatience,
ore inse aceeași cestiune nu se pote formula si
mai altumentrea?

Sunt locuitorii din regimente proprietari drepti
ai fonduriloru? Potu ei dispune in libertate de
veniturile aceluor fonduri? Potu sau nu? fara

indoiela ca potu, pentru-ca in casulu oppusu dreptulu
loru de proprietate ar fi numai o vorba in ventu,
o illusiune, o minciuna. Asia dara aceiasi locuitori
voindu a'si infintia institute de cultura, au dreptulu
de a defini caracterulu aceluora, sau de nu, atunci
in acestea tieri nu existe nici umbra de libertate,
sau incai pentru romani ea a disparutu.

Cautati inpregiuru de voi si vedeti, cum se
folosescu nu numai tote confesiunile, ci si multime
de comune cetatiene, corporatiuni private, chiaru
capitalisti particulari de fondurile destinate pentru
institute de cultura. Se cutedie unu ministru ori-
care a porunci Calviniloru sau Serbiloru, ca ce se
faca cu venitul fonduriloru proprii, se cutedie a
le dice: Nu voiu se ajutati scole catholice, nu
reformate, nu orthodoxe, nici nationali serbesci,
nici croatice, nici nemtiesci, nu de specialitati, nu
de cutare. S'au incercatu ministrii dara si-au mai
datu si de alti omeni, nu totu ca in Caransebesiu
ori in Bozovicu.

Asia dara comunele potu se dica: fondurile
sunt proprietatea nostra, cu veniturile facemu aceea
ce ne-a consiliatu monarhulu: facemu scole natio-
nali, fiacare in limb'a nostra, era planuri de inve-
tiatura vomu adopta, de care sunt adoptate in
tier'a intraga. Cu acesta comunele din Banatu
aru face numai aceea ce au executatu camaradele
loru din tote celelalte regimente confiniarie, din
Croatia, Slavonia si din Transilvania.

Scimu bine ca mai sunt forte multi intre noi,
carii intre inpregiurarile actuali, sub despotismulu
constitutionale, tinu ca cu cercuri de feru la ca-
racterulu confessionale alu scoleloru, nu din vreunu
bigotismu, ci numai incalditi de o sperantia, ca
sub acoperementulu si scutulu bisericei se va salva
caracterulu nationale alu scoleloru, prin urmare si
nationalitatea. A cursu multa apa pe Oltu si pe
Murasiu, de candu noi ne-amu perditu acea illu-
siune frumoasa. Dara fiinduca nu amu voi se ni
se inpute ca desgustamu si descuragiamu pe cei
de buna credintia in ale loru illusiuni, eca le vomu
servi si noi cu cateva argumente pentru caracterulu
vechiu confessionale ale scoleloru din regi-
mentele confiniarie. (Va urma.)

Foisor'a „Observatoriului“.

Episoda din vietii episcopului Joannu Popp de Lemeni.

(Urmare.)

V. Confirmarea din partea monarhului.

Inainte de alegere guvernulu agitase multu pe
sub mana prin omenii sei pentru Isidoru Alpini; insasi
alegere a decurse in ordine perfecta. Joannu Lemeni avu
179, Isidoru Alpini 20, canoniculu Teodoru Popu 8
canoniculu Gavriulu Stoica 3, canoniculu Basiliu Ratiu 2
voturi. Primii trei se proclamara de candidati. Ope-
ratulu alegerei fu luat de catre commissari, inaintatu
la guvernulu spre a'si da opiniunea sa si a'lu subterne
monarhului, pentru ca Mai. Sa se confirme pe unulu
din acei trei.

Intre cei 16 membrii ai guvernului se esca o
lupta infocata asupra candidatiloru. Toti recunosea
calitatile lui Lemeni; maioritatea inse era cu totul
contra lui; ca-ci dicea ei: De si Lemeni are tote cali-
tatile, dara in cei 10 ani pre catu a fostu secretariu,
a causatu guvernulu multe de neplaceri prin desele
recurse la cabinetulu din Vien'a. In fine totusi se
induplecara a recomanda totu pe Lemeni, pentru-ca se
temea, ca nu cumva in casulu oppusu betranulu impe-
ratu se respinga votulu colectivulu alu guvernulu si prin
acesta se'lu blamedie. Au mersu inse pe sub mana —
buna ora, camu se face si in dilele nostre, denuntiaru
voluminose, intre care cele mai grose calumnii erau, ca
Lemeni ar fi epilepticu si orbetiu. Imperatulu inse,
care chiaru si la betranetie avea memoria prea buna,
apucase a'lu cunoasca dela Clusiu in a. 1817 si asia in
23 Augustu 1832 ilu si confirma.

In urm'a confirmarei, nou alesulu episcopulu caletori
la Vien'a spre a depune in manile monarhului

juramentulu homagiale. Dupa terminarea solemnitatii
usitate imperatulu 'i dise in limb'a latina: „Nonne,
Ego te vidi Claudiopoli in templo vestro, et tunc dixi
tibi, esto bono animo, mox melius erit; ecce jam ad im-
pletum est. Adeo: Asia e ca eu te-am vediutu pe
tine la Clusiu in bisericea vostra, si atunci ti-am disu
se fi cu voia buna, ca va fi si mai bine; eca ca ti s'a
implinitu.

Este totu usu vechiu, ca la acea ocaziune archie-
reulu confirmatu descoperia monarhului calamitatile
clerului si ale natiunei prin graiulu viu. Imperatulu
dupa ce le asculta, dise episcopului se marga si se'i
aduca in scrisu tote planurile sale. In alta di episco-
pulu a si alergatu la a dou'a audientia. In momentele
candu era se'si presente memorialulu, imperatulu incepu
se'i recitedie punctu de punctu cate audise cu o di
inainte din gur'a episcopului; apoi laudandu-se pugnu
'i dise totu latinesce: Nonne ego bonam habeo memo-
riam? Dupa aceea ilu factu se'si citesca memorialulu:
„Legas ea quae scripsisti.“ Dupace ilu termina 'i dise
era: „Tamen tu bonos habes oculos et tamen tu Mihi
descriptus es quae caecus.“ Cum ai dice romanesce:
Apoi ca tu ai ochi, si totusi ei mi te-au denuntiatu ca
esci orbu.

Lemeni era ceva scurtu de vedere, ca si nenum-
rati alti literati si scriitori, de aproape inse vedea forte
bine, cumu este natura miopeiei, candu din contra
presbitii vedu departe, dara nu potu citi nici scrie sau
cose fara ochilari. Elu ambla si cam strimbu de ume-
rulu dreptu din caus'a siederei la scrisu in diecimi de
ani. Din acestea doue defecte causate prin labore ne-
curmata, adversarii lui 'i scornira atele din cele mai
periculoase, nu numai spre a'i inpedeca confirmarea
prea inalta, ci a'lu lipsi si de preotia si a'lu nimici, cu
totulu. Atatu departe e in stare se marga reutatea si
resbanarea omenesca, provocate nu numai de ura per-
sonale, ci in casu ca acesta si de ura institutiuniloru
religiose, de pism'a dracesca pentru inaintarea clerului
gr.-catholicu, in fine si de frica vrasmasiloru natiunei
romanesci, ca nu cumva prin progressele clerului se fia

ajutata si natiunea romanescă intru scuturarea si sfar-
marea spurcatulu jugu alu sierbitutei civile si politice.

In acea audientia din urma imperatulu Franciscu
factu episcopului Lemeni cele mai frumoase promissii,
'i adaose inse, ca tote punctele de napastuire si tote
cererile coprinse in memorialu are se le transpuna spre
desbateru la diet'a Transilvaniei, a carei deschidere
tocma se astepta. Lemeni era mare amicu alu constitu-
tionalismului, nu inse alu aceluia, care se practica pe
atunci in Transilvania, din acea cauza densulu nu a
simtitu nici-o bucuria, candu audi dela imperatulu,
ca memorialulu seu are se ajunga la dieta, era urma-
rile au si justificatu temerile lui, precum se va vedea
mai la vale.

VI. Hirotonirea si instalarea.

Generatiunile moderne abia potu se'si facu o idea
despre mersulu incetu alu lucruriloru inainte cu 40 si
cu 50 de ani, precum candu necum se fia vorba de
telegrafu, dara nu erau nici macaru drumuri asternute
si post'a cea mare ambla numai de cate doue ori
pe luna din Transilvania la Vien'a. Dela alegerea
lui Lemeni pana la hirotonirea lui a trecut mai bine
de unu anu. Abia in 9 Juniu 1833 Joannu Lemeni fa
hirotonitu in Oradea mare de catre memoriorialulu epis-
copu Samuilu Vulcanu. In 13 Iuliu se intempla
solemnitatea instalatiunei, la care erasi si adunase clerulu
ca la orice sinodu, era commissari au fostu cancelariulu
com. Lad. Lazár si com. Ignatiu Haller, prefectu alu
comitatulu Cetatiei-de balta, ambii omeni bun ai epis-
copului si-ca priu o mare esceptiune, bine-voitori ai
romaniloru.

Cu ocaziunea instalatiunei se tinu si sinodu; ac-
tele aceluia sunt publicate si cunoscutu. Acolo se lu
in discussiune si dara in arenda a dominiului Cutu
distantia de 1 ora dela cetatea S. Sebesiu, care este
proprietate a semiariului. Acelu dominiu ilu tinuse
episcopulu Joannu Bobu cu arenda numai de 3000 fl.
v. a. de Vien'a; episcopulu Joannu Lemeni promisse acea
suma in 3000 fl. moneta conv. = 7500 fl. val. vien. si

Informațiune

despre asupririle comisse asupra fostilor iobagi din Transilvania în afaceri de rescumperarea decimelor și altor prestațiuni din vii, cu aplicarea arbitrară a art. XXIX 1868 și a Instrucțiunii ministeriale din 7 Aprilie 1869.

(Urmare.)

Membrii forului de arbitrii, apoi plenipotențiului pretendentului de drept șolgabireului Teleky Jozsef, parte de a dreptului, parte prin unu deregatoriu dominalu Pennkovsky și prin notariulu comunalu Filp, — au storsu asia dicundu, prin amenințări și promisiuni — subscrierea protocolului de inpaciuire dela vreo 20 inși. Mai anteu au castigatu pe judele (primariulu) comunalu, caruia apoi iau urmatu ceilalti, inse 15 inși, parte au declarat că nu vreau se scia nimica de inpaciuire, parte s'au retrasu în tacere pe la casele loru.

Acestia au fostu urmatorii: Josef Birthelmer, Josef Hohm, Vasile Armeanu, George Popa, Trifan Popa, Filimonu Plesiu, Johann Hohm, Joanu Barsanu, Todoru Voicu, Ilia Filipu, Maftinu Staicu, George Plesiu, Jonu lui Petru Barsanu, Marianu Anghel și Maria Ungureanu.

Acestia nici au pus degetulu, nici au scrisu, și totusi apar subscrisi în protocolulu de inpaciuire. Trei inși sciau scrie.

Intre cei ce s'au invoitu (de sila) la inpaciuire se afla 2 inși: Johann Brenner și Martin Platzner, carii nici n'au fostu iobagi de ai lui Pausz, nici au tinutu vreodata vii de a le acestuia și totusi au fostu siliti se platésca clironomiloru lui Pausz o suma de rescumpararea viiloru pe care nu le-au avutu. La acea blastematia presedentele arbitrilor a respunsu: „Nu face nimicu.“

Si pentru-că tovarosii'a cum dicu slavii, cardasii'a cum dicu turcii, pajtaskodás unghurii, se fia perfecta, pretiutori ai viiloru de rescumparatu se iau de regula proprietarii vecini sau ciocoi loru, interessati firesce pentru pretiuri câtu se pôte mai exagerate, si asia o mana spala pe alt'a.

În casulu de facia a intervenitu că expertu deregatoriulu (ciocoiulu) curtiei domnesci din comun'a vecina Presac'a; apoi cu 2 septemani mai tardiu a intervenitu la licuidarea sumei de rescumperare pentru domnulu de pamentu din Presac'a, — ciocoiulu curtiei din Gusu. Din acea cameraderia de proprietarii și ciocoi a resultatu apoi pe calea cea mai scurta, că productulu fiacarei vii de câte 1 jugeru (pogonu de câte 1600 stanjini patrati) fu luat cu 120—140 de vedre sau ferii mici de câte optu cupe, era valórea mustului de vinu cu câte 1 fl. v. a. adeca exagerata preste mesura și cu atâtu mai virtosu, că-cu precum este prea bine cunoscutu, dela anul 1863 viile din Transilvania niciodata n'au datu cultivatoriloru venitu mai multu, decâtu abia plat'a muncii loru, ba în mai multi ani nice atâtă. Din această cauza cei mai multi locuitori, cari au cultivatu vii boieresci, sunt prea gat'a de a le restitui și a scapá de ele, ceea ce se prevede și în legea desu citata din anul 1868.

mai adaoase dicundu: Apoi fratiile vóstre sciti, că bietii clerici esu din seminaru numai cu ce este pe ei. Eu voiescu că dupa ce'i voiu hirotoni, se mai ajutu pe fiacare cu câte 30 până în 50 fl., că se aiba pe ce se cumpere preoteseloru cépsa.*) Acésta placu sinodului și se invoi, era episcopulu isi tinu cuventulu.

Intre aceste transpuzitiunea dominiilor, alu celui episcopescu, alu monastirei, respective alu scóloru și alu seminarului clericiloru, din administratiunea fiscalu în a episcopului se factu în buna ordine și fara dificultati mari.

VII. Visitatiuni canonice.

Se întielege și nespuse de noi, că la episcopulu Joanu Bobu în vreo 25 de ani din urma ai pastoriei sale nu a potutu fi vorba de visitatiuni canonice, că-cu tocma se se fia decisu densulu în etate de 70—92 de ani a caletori pe drumuri desfundate, prin munti și dealuri, gubernulu inse din acelea timpuri vedea cu ochi rei orice caletoria a unui episcopu romanescu afara din residentia sa, afara numai daca i se comandá dela curte pentu vreunu scopu órecare. Cum se întielege diecesea preste tóta Transilvania, se aflau unele tinuturi, în care nu se vediese nici-unu episcopu în 50—60 de ani, și chiaru în acelea dominá si selbatáci'a cea mai mare. În comitatulu Hunedórei și în partea muntósă din alu Albei din dilele lui Horia nu se mai vediese episcopu, era atunci fusese tramisu episcopulu Gerasimu Adamovicu dela Resinariu, că se inpace pe poporu. Dara tocma în acelea comitate și mai virtosu în alu Hunedórei curgea lupt'a cea mai inversiunata între magiarii fruntasi romano-catholici (latini) și între calvini asupra confessiuniloru religioase romanesci. Calvinii alu caroru superintendente dominase absolutu 145 de ani preste metropolitu, candidandu'i elu preoti, punendu'i elu protopopi, deschidendu'i totu elu sínódele,

*) Asia se dice pe la Clusiu la ceea ce pe airea se dice caitia, boneta.

Daca li se esplicá ómeniloru legea și instructiunea ministeriala, că le stă în dreptu a renunția la proprietatea acelor vii și a le lasá în proprietatea pretendentului, ei s'aru fi invoitu de siguru. Tóte viile iobagesci din Gusu nu au pretiu nici de 2000 fl. și totusi s'au licuidatu că rescumperare de decima preste 6000 fl. v. a.!

Unu alu 2-lea casu analogu, cu celu de susu, s'a petrecutu totu în acea comuna Gusu, cu urmátórele variatiuni:

Au pasitu că pretendentii (actori) eredi lui Borosnyai Lukáts János respective Bartsay Maria, nascuta Borosnyai; era că comissariu subprefectulu Teleky Josef, care în casulu aratatu mai susu facuse pe avocatulu Clotildei Mőckel, nascuta Pausz.

Cererea (insinuarea) pentru rescumperare s'a prezentatu în 30 Octobru 1872 adeca cu mai multu de doi ani mai tardiu, decâtu cum prescrie §. 26 art. 29. 1868 pentru presentarea actiunei la judecatoria.

În protocolulu ddo 25 Aprilie 1873 compusu de comissariu cu ocaziunea primei sale esiri în comuna (fara a fi datu de scire ómeniloru), stă apriatu, că ómenii au facutu urmátórele esceptiuni: „că viile sunt iobagesci; — că proprietarii, au primitu desdaunare din fondulu tierii.“ Cu ocaziunea acésta, altu ceva nu s'a facutu.

În 16 Augustu 1873 a esitu comissariulu din nou la faci'a loculu érasu pe neasteptate, cu care ocaziune ómenii m'au alesu pe mine de arbitru alu loru.

În 31 Augustu 1873 m'a invitatu comissariulu Teleky Josef la pertractare pe 3 Septembre 1873; atunci inse eu iam respunsu de locu prin espressu: că sunt inpedecatu prin alegerea de Metropolitu, care era se se intemple în 7 Septembre 1873 și l'am rogatu, se defiga alta di de pertractare, elu inse au aflatu că va fi mai bine se me destitue pe mine celu alesu de către sateni din buna voi'a loru, apoi în loculu meu a denumitu elu insusi unu arbitru plenipotentu cu manifest'a calcare a dreptului, a legii și datoriei sale, fara a me incunoscintiá pe mine și pe locuitori.

Asia constituitulu sau octroatulu foru de arbitrii au esitu în 3 Septembre 1873 la faci'a loculu, și cu tóte că fostii iobagi nu au vrutu se se demita în pertractare, — au judecatu pe fostii colonii se rescumperu 48 acóve (vedre unghuresci = 5 vedre ardeleni) cu câte 4 fl. v. a., se platésca și spessele cu 43 fl. v. a.

Că se li se taie calea bietiloru ómeni de a se folosi de remediile legali, colegiulu de arbitrii a denegatu ómeniloru estradarea sententiei, a inaintatu numai de a dreptulu tóte actele la tabl'a regésca, (Curtea de apellu). Aceea inse incunoscintiata prin avocatulu Dr. Racuciu pe cale telegrafica despre neaudit'a calcare de lege și spoliatiune invederata, prin sententi'a sa din 27 Septembre 1873 Nr. 512 au cassatu tóta pertractarea, și a ordnatu

ocupandu'i ori-câte parochii și biserici romanesci i placeau lui, nu puteau se suferu, că rom-catholicii ajutati firesce de curtea imperiale și de magnatii catholici, se apuce în Transilvania pe de asupra și prin unirea romaniloru cu biserica Romei se si inmultiesca numerulu, prin urmare si autoritatea. Consiliarii catholici din gubernulu tierii formau totu-odata asia numit'a comisiune catholica, care isi arogá dreptu de patronatu și preste biserica gr-catholica, din care cauza se si escau destule conflicte cu Blasiulu. Dara conflictele cele mai funeste pentru romani erau acelea produse prin rivalitatea senioriloru feudali calvini și catholici. În comitatulu Hunedórei se pareá că predomina calvinii, mai încóce în Alb'a catholici. Fiacara din ei pretindea că în parochiile unde aveau iobagi si unii si altii, episcopulu respectivu se hirotonésca pre câte unu clientu de ai loru; apoi cu ocaziuni de acelea se pornia și proselitismulu; r-catholicii lucrau pentru gr-catholici, calvinii pentru greco-resariteni, atâtu cu scopu de a debilitá catholicismulu, a face si în mania curtiei imperiale catholice. si totu-odata că se scape de indatorirea de a provede pe preoti cu asia numite portiuni canonice sub care în Transilvania se întielegu agrii de semenatu si fenatie. Este adeca sciutu, că mai alesu dela Mari'a Teresi'a încóce (1740) curtea imperiale midiolocise si storsese de sila de mila dela domniii feudali si dela comune portiuni canonice pentru mai multe sute de preoti gr-catholici dela 15 până la câte 20, pe alocurea si 30 de juguri (pogóne) candu din contra, pentru bietii preoti greco-resariteni curtea imperiale nu ingrijia de locu, si în urmarea acelei erori politice care era productu alu zelului seu religiosu, erau lasati la discretiunea calviniloru, carii până pe la 1848 mai aveau fruntea se propage grosulu neadeveru, că doctrinele biserice gr-resaritene aru fi identice cu cele calvinesci, si că ambele confessiuni aru differi numai în ritu (cruce, icóne, serbatori, liturgia si o suta altele).

(Va urmá.)

alta cu intervenirea mea, că arbitru din partea ómeniloru.

(Va urmá.)

Revista politica.

Sibiu, 23 Martiu st. n. 1880.

Joi'a trecuta M. S. Imperatulu au primitu între altele și deputatiunea felicitátóre, esmisa din sínulu ambelor camere ale parlamentulu unghurescu. La alocutiunea acelei deputatiuni Imperatulu au respunsu în terminii urmatori:

„Multumimu magnatiloru și deputatiloru Ungariei pentru omagial'a loru gratulare și pentru sincerele și bunele loru dorintie. Ele sunt de unu pretiu fórtu mare pentru Mine și pentru fiulu meu, mostenitoriulu de tron, pentru că vediu în ele o noua proba a fidelei aderari și a acelei legaturi, care alipesce pe iubít'a Mea Ungaria de cas'a și de famili'a Mea. Si inpregiurarea aceea o consideramu că unu fericitu indiciu, pentru sant'a aliantia ce va avea a se incheiá, că alegerea de ánima a fiului Nostru au caditu asupra nepótei fericitulu Nostru unchiu, de a le carui merite eternisate pe paginile codului de legi, isi aduce aminte cu recunoscintiata și generatiunea actuala. Nu me indoiescu că tier'a va intempiná pe nepót'a cu aceeasi simpathia, cu care l'au intempinat pe fericitulu mosiu, iubindu'lu și adorandu'lu; că dens'a în mijloculu d-vóstra nu se va simti că o straina, ci va aflá aci scump'a patria a amorului. Comunicati aceste disce celoru ce v'au tramisu, inpreuna cu caldurós'a mea salutare regésca.“

Ambele parlamente dualistice si-au luat vacantie de st. Serbatori. Acuma că si pe tempulu ferieloru de Craciunu ale Reichsratului, press'a antigubernamentală érasu au începutu a colportá o multime de sciri nefavorabile cabinetulu Taaffe. Asia se afirma că esista o scrisa ministeriala acuta, că ministrii sunt desbinati între sine și nemultumiti cu politic'a și atitudinea presedintelui de consiliu și altele multe.

De si foile gubernamentale desmintu tóte aceste sciri, totusi nu se pôte negá, că situatiunea cabinetulu Taaffe este fórtu critica și departe de a intruni elementele și conditiunile necesare, pentru că positiunea sa se fia consolidata și politic'a sa firma și fructificátóre. Nu vomu fi deci nici-decum surprinsi, déca mai curendu séu mai tardiu, comitele Taaffe se va reintórcu érasu la postululu seu de gubernatore în Tirolu, pentru că se meditea în tóta linistea, asupra causerulu și influintiiloru ce au contribuitu și l'au inpedecatu, a isi implini frumósă missiune de a inpacá nationalitatile din imperiulu austro-ungaru.

Gubernulu d. C. Tisza, care este mai puçinu delicatu și scrupulosu că acela alu comitelui Taaffe, isi continua cu poteri concentrate politic'a sa necrutiatóre în contra nationalitatiloru nemagiare. Asia în siedinti'a din 20 l. c. ministrulu unghurescu de culte și instructiune au depusu între aplaozele frenetice ale deputatiloru, pe buroulu dietei noulu proiectu de reorganizare a scóloru medie, adeca a gimnasiiloru și a scóloru reale. Acelu proiectu de si pretinde a fi unu proiectu de reorganizare, în realitate, nu va fi si nu este alteeva decâtu unu nou atentatu de a magiarisá si scólele, medie asia, precum s'au incercatu a o face acum unu anu cu faimosulu proiectu de lege referitoru la introducerea limbei magiare în scólele poporale confessionale.

Ce voru dice óre la această noua mesura parintésca acei Diogeni romani, cari umbla di si nópte cu felinariulu aprinsu, pentru că se afe unu Modus-vivendi între ultragiat'a și persecutat'a natiune romana si între dictaturu terorizatóre a d. C. Tisza, infricosiatulu sfarimetoriu ale nationalitatiloru? Respunsu la această întrebare ni ilu voru dá si noue si loru evenimentele viitóre.

Denumirea archimandritulu Dr. Silvestru Morariu de metropolitu alu romaniloru gr.-or. din Bucovin'a a facutu o impressiune fórtu buna nu numai asupra fratiloru nostrii din Bucovin'a, dar și asupra tuturoru romaniloru din monarchi'a austro-ungara. Cu atâtu mai nemultumiti inse sunt cu această denumire, nemtii centralisti din Vien'a și jidanii din Bucovin'a, cari nu se sfiescu a face grele inputari și inpertinente observari comitelui Taaffe, pentru că au avutu curagiulu nepatrioticu, de a recomandá Imperatulu pe unu barbatu că Morariu, care au comis crim'a de a se nasce romanu și a se luptá cu unu curagiu raru și cu unu zelu neadormitu, pentru conservarea atâtu de multu periclitatulu elementu romanu din frumós'a și nefericit'a Bucovina.

Noi din partene, felicitamu din totu sufletulu pe fratiile nostrii din Bucovin'a pentru această denu-

mire, felicitam cu caldura si cu tota sinceritatea si pe noul metropoliu si 'i dorim ca atotu-poterniculu D-dieu se 'i daruiesca multi ani de viatia, pentru ca se isi pota implini dificil'a si sublim'a sa missiune, adeveratu apostolica, cu care l'au insarcinatu Provedinti'a divina.

In politic'a esterna situatiunea este incordata si de o sensibilitate nervosa. Principele de Bismark si-au concentratu tota activitatea sa pentru de a isola pe Russia. Circuladia combinatiuni mai multu seu mai puçinu acreditate, ca si caletori'a ministrului-presiedinte romanu J. C. Brateanu la Vien'a si Berlin ar avea intre altele si acelu scopu, de a se precisã positiunea Romaniei in casulu unui conflictu germano-russescu.

Relatiunile amicabile ce domniserã intre Franci'a si Russi'a s'au cam alteratu, in urm'a incidentului de neestrãdare a nihilistului Hartmann, despre care guvernulu rusescu afirma, fara ca se fi probatu pana acuma, ca elu este autorulu seu unulu din autorii atentatului dela Mosc'va asupra Tiarului.

Angli'a se afla coprinã de frigurile si agitatiunile electorale pentru noul parlamentu.

Gubernulu Italiei au datu in parlamentu declaratiuni linistitoare pentru ingrijatulu seu vecinu austro-ungaru, din caus'a agitatiunilor politice ale comitetelor „Italiei irredente.“

Miscarea nihilistilor din Russi'a se pare ca face o pauza asia numita „artistica“, pentru ca se lase tempu dictatorelui Loris-Melicow a isi incerca noroculu si cu experimentele sale politienesce.

Caletori'a d. J. C. Brateanu, primu-ministru alu Romaniei.

Relativu la acesta caletoria, „Press'a“ acreditatulu organu alu actualului ministru de esterne d. B. Boerescu publica inspiratulu articolulu de mai la vale, pe care ilu recomandam onor. nostrii cetitori si cu deosebire celoru pessimisti. Acelu articolu dice:

„Organele opozitiunei comentesa in totu felulu plecarea d-lui J. Brateanu la Berlin, si nu se sfiesc a afirma, unele in modu indoiosu, altele in modu positivu, ca acesta caletorie are unu scopu politicu, si a-nume acela de a contracta o aliantia cu Germani'a.

Suntemu in positiune a da cea mai categorica desmintire unoru asemenea afirmari.

Ne miram, cum organe, cari se pretindu seriose si patriotice, impingu spiritulu de opozitiune pana a respandi si a acredita nisce fapte, de cari nu aru putea profita de catu acia, cari dorescu a vedea incurcata si compromissa positiunea politica a tieriei. Daca celu puçinu aru avea nisce fapte, nisce probe, pe cari se se sprijinesca asemenea asertiuni, inca amu mai intielege tactic'a; ea ar putea fi macaru scusabila. Inse nici unu altu faptu nu exista de catu acela alu caletoriei primului ministru.

Ei bine, pe ce se basesa opozitiunea, spre a trage asemenea conclusiuni din acestu faptu? La Berlin se discuta astadi aplicarea conventiunei nostre pentru rescumperarea calilor ferate; este, adeca, in jocu unu interessu romanu de 245 milioane franci. Ce lucru anormalu si neobicinuitu este de a vedea pe presiedintele consiliului ca merge si elu la fati'a locului, candu unu asemenea mare interessu este in jocu, pentru a contribui la cea mai repede executare a acestei conventiuni? Pana ce ea nu va fi inca inregistrata la Tribunalu, nu se pote considera ca complectu formata. Nu este ore logicu, si prea naturalu, ca, pe langa comisarii nostri, se marga si ministrulu, care, ca presiedinte, are si cea mai mare raspundere, spre a starui ca acesta inscriere in registre se se pota face catu mai iute si mai regulatu?

Daca, dintr'o intemplerã ore care, daca din caus'a intrigelor de bancheri, cari potu exista la Berlin, ca si pretutindenea, nu s'ar putea face inscrierea in registrulu dela Tribunalulu din Berlin, nu ar fi fostu totu opozitiunea care ar fi strigatu, ca ministri au fostu neglijenti, ca nu s'au dusu nici unulu din ei la fati'a locului spre a priveghia si a grabi operatiunile executarei? Acum inse, ca primul ministru isi indeplininesce o datorie elementara, ce 'i este inpusa in fati'a unui interessu de 245 milioane, eta totu opozitiunea ca critica acesta, si acusa, si calomniessa pe ministru cu scopuri politice si ascunse!

Noi inse, precum amu mai spusu si alta data, repetam si acum, ca guvernulu nostru nu are nici se prejudece fiitorulu, nici se'si perdia libertatea sa de actiune. Elu are se observe, se'si mantina positiunea care s'a creatu tieriei prin tractatulu din

Berlin, se stea in rezerv'a cea mai respectuosa ca tra tote poterile, si se accepte evenimentele. Natur'a actiunei sale fiitoare va depinde de aceste evenimente si de interessele ce voru fi in jocu. Inse, in tote casurile, repetam si astadi: actiunea unui gubernu romanu, cu minte si prudentu, nu pote fi de catu de defensiva si de conservarea positiunei creata noua prin tractatulu dela Berlin. Cu modulu acesta, nu potemu fi unu motivu de nelinise si de amenintare pentru nimeni. Nu prin aliantie anticipate si secrete — alu caroru secretu nu pote dura de catu cate-va zile — se apera interesele si esistenti'a unui poporu micu, si care tine la a sa conservare, ci prin o atitudine prudenta, demna si otarita, de a sta in limitele tractatelor si ale acelei conservari.

Opozitiunea inse cu bogatulu seu arsenalu de arme tocite, este libera a ne alia, candu cu lig'a balcanica, candu cu Austri'a, candu cu Germani'a. Aceste juvenile ale sale jocuri devinu neofensive in fati'a realitatii. Ele nu potu schimbã aceea ce exista, adeca politic'a guvernului: care este cea nationala si cea traditionala.“

(„Press'a“).

A septeã adunare generala ordinaria a institutului de creditu si de economii „Albin'a“,

tinuta in 19 Martiu st. n. 1880.

Presiedintele societatii dnulu Jacobu Bologna deschide adunarea la 10, ore inainte de amedi, constata presentia a 30 actionari, cari represinta 178 voturi, cum si ca sunt depuse cu totulu pentru participare la acesta adunare 684 actiuni; denucesce in sensulu §. 25 din statute pe Dd. Dr. Jllariu Puscariu si Dr. Aurelu Brote de notari, era de scontatori pe Dd. Constantin Stezaru si Dr. Josifu Hodosiu si declara adunarea in sensulu §. 26 din statute de constituita.

In sensulu publicatiunei de convocare dtto 24 Ianuariu 1880 presiedintele pune la ordinea dilei raportulu anualu alu directiunei. Directorulu executivu d. Visarionu Romanu da cetire acelu raportu in urmatoriulu coprinu:

Onorabila adunare generala! Incepemu raportulu nostru asupra gestiunei anului 1879 — alu septeã in vieti'a societatii nostre — cu inbucuratorea constatare, ca rezultatele operatiunilor in acestu periodu sunt noie probe pentru prosperitatea crescenda a institutului nostru.

Referintiele generale ale pietiei de bani din anulu trecut ne au creatu o situatiune noua — manifestata in abundanti'a constanta de capitale. Acesta inse ne-a ingreunatu investirea fructificatore a fondurilor nostre. De trei ori in cursulu anului amu trebuitu se reducem interesele la depuneri. Din aceeași causa, creditulu de reescomptu alu institutului a remasu mai in totu anulu nefolositu, era contulu efectelor, dupa cum arata bilantiulu a crescutu.

Cu tote aceste ve veti convinge d-loru actionari, ca rezultatele obtinute anulu trecut sunt mai mari, decatu in ori care din anii precedenti.

Situatiunea mai susu descrisa si-a avutu inse si partea ei buna, ea a fostu favoritoare emisiunei scrisurilor fonciari ale institutului nostru, si ca se potemu incepe acesta operatiune inca in primele luni ale anului 1880, amu separat in bilantiulu ce ve presentam astadi, fondulu de garantia de fl. 200,000 alu scrisurilor fonciari prelerisu in §. 4 alu articolului de lege XXXVI din anulu 1876 si in §. 97 alu statuteloru nostre.

Prin acesta inse vedemu astadi realizata principal'a intentiune a initiatorilor societatii nostre, espressa in programulu loru din lun'a Iuliu 1871, cum si a dorintiei manifestate in actele adunarilor nostre generali de atunci incocce mai in fia-care anu.

Credemu, ca prin acesta noua resursa. capitalele cereulante ale societatii nostre se voru inmulti in venitoriulu de aprobe in proportiuni mai mari ca in trecut, si ca institutulu nostru va fi in stare a multumi in mai mare mesura trebuintiele de creditu agricolu la poporulu nostru.

Premitiendu aceste. ne luam voia a espune in cele urmatoe tabloul situatiunei singuraticelor rami de operatiune in periodulu gestiunei nostre:

I. Depuneri.

Cu finea anului 1878 erau la institutu
566 depuneri in suma de fl. 485.522.75
In decursulu anului 1879 au mai
urnatu
370 depuneri in suma de fl. 491.609.62
astmodu totalulu acestui ramu
in 1879 a fostu de
936 depuneri in suma de fl. 977.132.37
din aceste s'au radica in de-
cursulu anului
261 depuneri in suma de fl. 383.838.95
remanendu starea loru cu 31
Decembre 1879 de
675 depuneri in suma de fl. 593.293.42
cu 107,770.67 mai mare ca in anulu trecut.

II. Escomptulu de schimburi.

Starea portfoiulu nostru cu finea
lunei Decembre 1878 a fostu de
2236 schimburi in valore de fl. 609,073.50
in decursulu anului 1879 s'au
escomptatu
4301 schimburi in suma de fl. 1.175,515.29
deci starea totala a portfoiului
in 1879 a fostu de
6537 schimburi in valore de fl. 1.784.988.79
din aceste au esitu in decur-
sulu anului
4552 schimburi in suma de fl. 1.210,778.06
remanendu starea portfoiului cu
finea anului 1879 de
1985 schimburi in valore de fl. 574.210.73
cu fl. 34,862.77 cr. mai mica ca anulu trecut. Acesta
reducere isi afla explicarea in desvoltarea ce s'a datu
ramurilor creditelor fise si inprumutarilor ipotecari.
Pre-cum arata bilantiulu, amu amortisatu din port-
foiulu de schimburi sum'a de fl. 4,378.06 cr. ca dubiosa.
Acesta inse nu e a se privi de perdere factica, pentru
ca precum din dubiosele anilor trecuti ne-au succesu
a asigurã incassarea unor'a, asia, credemu ca o parte se
va realisa si din cele de acum.
Este bine inse, ca la compunerea bilantiului socie-
tatii nostre se tinemu in totudeauna la principiulu nostru
de rigore si de soliditate.

III. Creditulu ipotecariu.

Inprumuturile ipotecari au statu la finea anului
1878 din
85 obligatiuni in suma de fl. 29,287.99
la cari in decursulu anului s'au
adaosu
40 inprumuturi in suma de fl. 20,617.—
starea totala in anulu 1879 a
fostu de
125 inprumuturi in suma de fl. 49,904.99
In decursulu anului s'au respunsu
7 inprumuturi, cari inpreuna cu
ratele platite dau sum'a de fl. 8,232.29
remanu deci cu 31 Dec. 1879
118 obligatiuni in suma de fl. 41,672.70
cu fl. 12,384.71 cr. mai mare ca anulu trecut.
Pe venitoru prin esmissiunea de scrisuri fonciari
acesta are se fia principal'a operatiune a institutului
nostru.

IV. Creditele fise

au statu la finea anului 1878 din
134 inprumuturi in suma de fl. 57,347.20
in decursulu anului s'au mai
acordatu
58 inprumuturi in suma de fl. 51,680.—
starea totala in anulu 1879 a
fostu de
192 inprumuturi in suma de fl. 109,027.20
din care in decursulu anului
s'au restituitu
4 inprumuturi si rate in suma de fl. 26,907.86
remanu deci cu 31 Dec. 1879
188 obligatiuni in suma de fl. 82,119.34
cu fl. 24,772.14 cr. mai mare ca anulu trecut.

V. Reuniunile de creditu.

s'au redusu dela fl. 41,426.63 cr. in care stare s'au
afiatu cu inceputulu anului, la fl. 36,321.50 cr., era
fondulu de garantia cu interessele lui pentru acestu restu
de pretensiuni e de fl. 23,376.48 cr.

Reverimentulu cassei de preste anu a fostu
urmatoriulu:

Intrate fl. 1.977,587.97
Esite fl. 1.985,436.47
Totalu fl. 3.963,024.44
cu fl. 99,387.72 cr. mai mare ca in anulu precedentu.
In toti rami de operatiune sau realizati prin
institutu in anulu 1879 — 4411 inprumuturi in suma
de fl. 1.250,344.29 cr. (Va urmã.)

Sciri diverse.

— (Scrisurile fonciari ale „Albinei.“)
Consiliulu bursei de marfuri si efecte din B.-Pest'a
aduce la cunoscintia publica, ca s'au incuviintiatu notarea
oficiosa a cursului pentru scrisurile fonciare de 100 fl.,
500 fl. si 1000 fl. cu dobenda de 6% ale institutului
de creditu si economii „Albin'a“ din Sibiu.

— (Noulu diariu „Luminatoriulu“,) acarui
aparitiune in Timisiora o anu fostu anuntiatu la tempulu
seu, si-au espedatu numerulu seu de proba, aparutu in
5 17 Martiu a. c. Pana la Aprilie numitulu diariu se
va tipari numai odata pe septemana, era dela Aprilie
incolo d doue ori. Din partene, salutamu pe noulu
diariu cu tota colegialitatea, dorindu'i succesulu celu
mai completu. Se fia bine-venitu!

— (Albumulu macedo-romanu.) Sunt rogati
toti d-iii, cari au promissu colaboratiunea la acesta
carte, adeveratu monumentu de filantropia, se grabesca
a tramite articolele d-loru, ca-ci preste 15 zile se va
pune supt pressa, ca se apara de Pasce celu mai tardiu.
V. A. Urechia.

— (Necrologu.) Augustinu Bela, studentu
de class'a a VII gimn. a gimnasiului de statu din
Sibiu au reposata in 1/13 Martiu a. c. dupa unu morbu

de 14 zile, provenitu din prea mare incordare la studiu, in etate de 19 ani, lasandu in doliu pe iubiti si parinti Joana Bela. not. cercuale in Ghisiac'a sup. si multu doiós'a sa mama Mari'a, dinpreuna cu ale sale trei sorori Anic'a, Mari'a si Rosali'a carii-lu jelescu cá pre uniculu loru fiu, respective frate.

Inmormentarea s'au facutu in comun'a lui natale Ghisiac'a sup. in 3/15 Martiu a. c. dupa preserisele ritului bisericescu gr.-cath. pontificandu la actulu funebrele parochulu locale gr.-cath. Joanu Velteanu, con-celebrandu inca doi preoti din vecinatate Joanu P. Vladu din Sialdorfu si Filemonu Orosu din Vecerdu. La acestu actu dorerosu au asistatu nu numai poporul intregu din comun'a sa, consangeni si vecini, dara pe-trunsi de dorere cátra repaosatulu si simphatia cátra parintii sei tristi remasi, au alergatu multi si din co-munele invecinate.

Dupa finirea servitiului divin, parochulu locale au tinutu una cuventare bine acomodata starea repaosatului si a familiei remase in doliu, éra a dou'a cuventare fu rostita de cátra preotulu Joanu P. Vladu in termini sfasietori de ánima, desfasurandu atátu doliulu parintiloru ce isi perdura pre uniculu loru fiu scumpu si iubitu, de care acuma se desparte — cátu si a consangeniiloru sei si a intregii comune, care isi pusesse mari sperantie consolatorie in viitoriulu seu, éra intre iertatiunile indatinatate nu s'au trecut cu vederea on-rabilulu corpu professorale dela care au primitu insu-sirile sale nobile, isi esprima dorerosu multiamit'a sa, luandusi ultimulu remasu bunu; cu deosebire inse, multumesce collegiloru sei pentru simphati'a aratata in fapta prin suvenirea trimisa cu reprezentantele Augustinu Colceriu, studente de a VI classa gimnasiala din Sibiu.

Nu potemu retacea simphati'a fratiésca manifestata cátra repaosatulu in domnulu si din partea junimei studiósé din clasele superioare ale gimnasiului amintitu, representata prin persóna tinerului numitu Augustinu Colceriu, decorandu'i cosciugulu cu o cununa de flori ne-vestedinde, ornata cu doue pantlice de catifea alba pre care stau cu litere aurite numele repaosatului, éra pe cealalta: „Din partea tinerimei studiósé in semnu de profunda condolentia.“ Totu cu acésta ocaziune trista, ajungendu conductulu funebru la loculu menitu de inmormentare, tinerulu studentu Augustinu Colceriu prin o cuventare corespundiétóre au descoperitu inaintea multimei lacramande, dorerea ce o simte conscolarii sei pentru perderea acestui confrate alu loru sinceru, iubitu, si stimatu atátu de collegii, cátu si de superiorii sei.

Fia-i tierin'a usióra si memori'a neuitata!

— (Recunoscinti'a romaniloru.) Diariulu „Egyetertes“ comunica cetitoriloru sei, cá intr'una din dilele trecute deputatulu Ludovicu Mocsary au primitu o frumósá distincziune. Alegatori romani adeca, din cerculu electoralu alu Selagiului i-au tramisu o adresa fórté frumosu executata, in semnu de recunoscintia, pentru cá Mocsary cu ocaziunea desbateriloru din anulu trecut, asupra proiectulu de lege pentru introducerea invetiamentulu obligatoriu alu limbei magiare in scólele poporale, au aparatu drepturile nationalitatiloru ne-magiare. Adress'a este compusa in limb'a unгурésca, coperita cu subscirierea a 14.000 cetatieni romani, intre cari se afla si vicariulu episcopescu Barbolóviciu si au fostu inmanuata d-lui Mocsary prin d. deputatu romanu George Popa, cunoscutulu patriotu si conducetoriu alu romaniloru din Selagiu.

— („In interesulu magiarisarei.“) Precum relatéda unu diariu unгурescu, gubernulu au datu din nou ordinu severu, cá in lun'a viitóre toti acei functionari, cari sunt aplicati la drumulu de feru unгурescu si inca n'au invetiatu limb'a magiara se fia demisi. Acésta sciore n'are lipsa de nici unu comentariu.

— (Emigranti la Americ'a.) Din comitatulu Sáros in Ungari'a si cu deosebire din localitatile ce se afla in giurulu Eperiesiului, locuite in parte mare totu numai de slavi, au emigratu in tempulu din urma mai multe mii de barbati, femei si copii, apartienetori clasei serace a poporatiunei. Spectacolulu ce ilu ofere aceste fiintie inbracate in sdrentie este sfasietoriu de ánima. Dupa ce ei si-au vendutu pe unu pretiu de batjocura tóta averea loru miscatóre si nemiscatóre, se indrépta in cete intregi spre gara, unde isi i-au bilete de drumu până la Hamburg. Pentru de a isi face cineva o idea adeverata despre dorulu de patria trebuie se fi vedutu acele scene ce se repetiescu de mai multe ori pe septemana. Tatalu cu totulu desolatu binecuenta pe uniculu seu fiu, frate inbratiosiadia pe fratele de care se desparte, sociulu cu vocea inadusita de dorere se încérca a isi consolá pe femeia si minoreni sei copii pe cari trebuie se 'i lase inapoi. Se prea intielege, cá prin astfelu de emigratiuni tier'a perde unu mare capitalu, representatu prin labóre. Pe bas'a datelor autenticé se constata, cá incependu din lun'a lui Septembrie a. tr. si până astadi din comitatulu Sáros au emigratu la Americ'a cam la optu mii de persóne.

— (Fómete.) Cá o proba a miseriei ce domnesce in comitatulu Sáros ne póte servi si urmatoriulu casu, care se relatéda din Zboró. In 6 l. c. au caditu acolo pe o strada o cersitóre si au muritu. Caus'a mortiei au fostu precum s'au constatatu — fómea. Repaosat'a a fostu mama a cinci copii minoreni, pe cari acuma 'i astépta aceeași mórte tragica cá si a mamei lor, déca cum-va nu se voru aflá ánimi milóse care se ingrijésca de ei. Acesta este in acea localitate alu treilea casu de mórte, causata prin fóme. Si apoi poporatiunea se nu emigredie?

— (Loteri'a arangeata in favorulu Sze-ghedinului inundatu) au datu unu venitu de 150,000 fl. v. a. din care 120.000 fl. este venitul curatu, care va ajunge la distribuire. Acestu resultat, dice „Szegedi Napló“, pentru aceea au remasu mai pre josu de asteptarile avute, de órece o mare parte a losuriloru n'au aflatu cumperatori.

— (Esecutarea lui Mlodeski.) Inca din diori de diua, dice o telegrama din Petersburg, o multime enorma de ómeni érá intiesata prin stradele pe unde trebuiá se tréca atentatorulu Mlodeski. O parte din piatia, pe care avú locu esecutarea érá inchisa; in midiloculu ei se redicá esiafodulu, avendu o inaltime de 20 picióre aprópe; lángea densulu unu stélpu mare cu lantiuri. De esiafodu atarnau doue funii subtiri, una cá reserva. Calaulu, unu fostu condamnatu, inpreuna cu trei arestati, cá ajutóre, érá supraveghiatu de politia. Calaulu fusese condamnatu la munca silnica pe viétia, cu tóte acestea a fostu graciatu cu conditiunea, cá va indeplini functiunea de esecutoru in totu imperiulu, mentinandu domiciliulu in Moscú'a. Piatia érá inconjurata de cáte unu batalionu din regimentulu Preobrajensky, Semenow, Ismailow, si de venatori. Printre cei presinti pe piatia se aflá si generalulu Werder. Cu puține minute mai inainte de óra 11 sosi pe piatia caruti'a cu condamnatulu, escortata de casaci. Inbracamintea lui Mlodeski érá totu aceea din diu'a atentatului. Pe pep-tulu seu érá legata o placa négra pe care i-se descriá crim'a. Figur'a i érá galbena cá cér'a, si érá din candu in candu iluminata de unu surisu ironicu. Cu unu pasu sicuru elu merse spre esiafodu. Aci ilu asteptá unu preotu, ale carui cuvinte le ascultá la inceputu cu unu surisu indiferentu. Mai in urma se mai inblindi, se inchina in tóte partile cátra publicu, sarutá crucea si primi bine-cuventarea preotulu. I-se trase apoi o scufia preste capu si preste partea superióra a corpulu si in fine fu condusu susu pe esiafodu; funi'a i fu infasiurata in giurulu gatului si calaulu isi facu datori'a. Lupt'a cu mórtea tñu cinci minute. Pe timpulu esecutiunii fura arestati trei individi bine iubracati, probabilmente evrei, fiindu-cá unu tieranu afirmá cá i-arú fi auditu dicendu: „Ei credu cá au gasitu unu midilocu de gróza pentru noi, inse noi nu ne tememu.“

Dupa unu patrariu de óra aprópe, funi'a fu taiata si cadavrulu fu dusu spre a fi inmormentatu.

(„Romanulu.“)

Bibliografia.

— Au aparutu de subt tipariu si se afla de vendiare la insusi autoriulu brosiur'a „Nepotulu cá unchiu“ comedia in trei acte, tradusa dupa Schiller de Petra-Petrescu. Sibiu 1880. Pretiulu 25 cr. De acelasu se mai afla: — „Biografii románe“, dupa Grube a 50 cr. si „Mandrinu, capitanulu banditiloru,“ novela a 75 cr. esemplariulu, inclusive francatur'a.

● Cura pentru érna. ●

Wilhelm's THE'A CURATITÓRE DE SANGE

antiartritica si antireumatica

a lui (1) 5 25

Franciscu Wilhelm,

far ancistu in Neunkirchen (Austria de josu),

a fostu folosita in fórté multe casuri cu rezultatele cele mai bune, ceea ce se probéda prin mii de scri-sori de recunoscintia, in contra sioldinei, a reumatismului, a raneloru deschise, in contra reletorlu invecitate si permanente, a raneloru care puróiezá noinceatatu, ale bubelor pe piele, remase din morburu secusale, bubelor de pe corpu si din fatia, petelorlu, bubelorlu siphilitice, infiatoreloru de ficatu si spiina, dureriloru hemoroidale, galbinare, suferintiloru intensive a nerviloru, a muschiloru si a dureriloru la incheiaturu, greutatiloru de stomacu si de vanturi, incuieriloru, ale adului, polutiuniloru, impotenciei la barbati si pótele albe la femei, morburiloru scrofulóse, infiatu-ri ale ghianduleloru si in contra altoru suferintie. Atestatele la cerere se tramitu gratis.

Pachete inpartite in 8 dose se afla cu pretiu de 1 fl., pentru timbru si pachetare se scotescu 10 cr. Pentru de a se apará de falsificat, se se caute cunoscutele marce brevetate si legalisate in mai multe state.

Se afla de vendiare in Sibiu la d-nii Fried. Thalbmayer si I. B. Misselbacher.

● Cura pentru primavara. ●

Concursu.

La institutelu diecesane gr.-or. de teologie si pedagogie din Caransebesiu sistemandu-se unu postu de professura pentru Agronomie cu salariu anualu de 600 fl. v. a. pentru ocuparea acestui postu se escrie prin acésta concursu cu terminu până la **13 25 Aprile** a. c. adeca până la Duminec'a floriiloru.

Competentii pentru acestu postu au se isi trimita la Consistoriulu diecesanu gr.-or. din Caransebesiu petitiile instruate cu urmatórele documente:

1. Atestatu de botezu;
2. Atestate scolastice despre studii gimnasiale, reale sau din scólele cetatienesci;
3. Atestate despre studiile de agronomie;
4. Atestate despre eventual'a praxa facuta pe terenulu agronomiei.

Caransebesiu, in 2/14 Martiu 1880.

Episcopulu diecesanu:

Joanu Popasu m. p.

Anuniciu de carti.

Acaftistulu prea santei nascatóre de Dumnediu si alte Rugaciuni tiparitu cu litere, legatu finu in piele si auritu	2.50
„barsionu	4.30
Atlasu elementaru de Istoria naturala a catoru trei domenii in doue-spre-dece tabele, cu peste 250 figuri colorate si textu explicativu in prescurtare. Editiunea II. a. leg.	1.75
Baleacu N., Teori'a Romaniloru sub Mihaiu Vada Vitózulu, bros.	2.—
Baritiu G., Dictionariu unгурescu-romanesca	3.—
Bohl Dr. Ioanu, Religiónea din punctu de vedere politico-juridico; dupa traducerea germ. de Silviu Rezei	1.70
Catechismulu calvin scu, inpusa clerului si poporului romanescu sunt donni'a principiloru Georgiu Rakocsy I si II, transerisu cu litere latine dupa editiunea II tiparita in aulu 1656, insocitu de una escursiune istorica si de unu glosariu de G. Baritiu	—60
Ceantea Teodoru, Compendiu de geografia unversala. Prelucratu in usulu scóleloru medie si a preparandiloru	1.50
Contessa Lambertini, fic'a car tinalului Antonelli. Romanu prelucratu dupa date istorice si actele stenografice din processulu cont-essei Lambertini contra mostenitoriloru cardinalulu Antonelli in Rom'a. Traducere de L. Grigoriu. 25 fascióre cu portretulu contessei	6.25
Cretianu G., Patrie si Libertate, poesii vechi si noue	1.50
Darea de séna asupra processulu politicu de presa alu d-lui George Baritiu redact. „Observatoriulu.“ In cestiunea colectelor pentru soldatii romani raniti	—25
Densusianu Ar., Negriada. Epopeia nationala. Partea antia in siese cantu.	2.—
Dorulu, culegere de canturi nation. in 2 parti fiacare	75.—
Dorulu Romanulu. Culegere de canturilo cele mai nóue. Ilustratu cu 12 gravuri xylografice	60.—
Femeile, de I. Péerzani traduct. de Iunius	25.—
Genoveva séu iavingerea uevinovatiei. O istorie memorabila si induretóre pentru toti ómenii buni. Cu 6 chipuri	60.—
Ghica I., Cuavorbiri economice 2 vol.	5.—
Graudea G. H., Patimele junelui Werther dupa Góthe	1.—
Grube A. W. Biografii romane, de N. Petra Petrescu	—50
Gruber Alois Dr., Anórea amicabiliu séu detorintiele amiciloru intre sine, traduse de P. N. Simion	—25
Hahn E., Contessa falsa, Novela tradusa de B. V. Vermont	1.—
Hauf W., Othelo. Novela tradusa din limb'a germana	—45
Mauili I., Cursu elementaru si gradatu de Gramatic'a romana. Etimologi'a si compositiunile	40.—
— Cursu elementaru de Gramatic'a romana. Sintax'a si Compositiunile	50.—
Meitani G. G., Studii asupra Constitutiunei Romaniloru sau explicarea Pactulu nostru fundamentalu. Din 1 Iuliu 1866. Fascicul'a I	2.50
Nemoinu Ioanu, Gramatic'a magiara-romana	1.80
— Manualu de limb'a magiara pentru scólele poporale, leg.	—43
Papiu A. Ilarianu, Independent'a constitutionale a Transilvaniei. Partea I. fi — 40 cr. Partea II.	bros. —45
— Responsabilitatea ministeriale	—40
— Tesauru de monumente istorice pentru Romania. Tom. II. 1863 si 1864	3.—
Tom. III. 1865 si 1866	3.—
Petra-Petrescu, Nepotulu cá unchiu. Comedia in trei acte, tradusa dupa Schiller	25.—
Poenariu Petru, Geore Lazaru si scóla romana, cu portretu Popescu N. D., Prinsonierulu rom. dela Plevna, novela contimporana. Cá premiu unu tablou. Pretiulu incl. tramitarea francata (subt legatura)	1.40
— Istori'a rebelului romano-russo-turc. 1875—1878 Partea I. până la 30 Augustu 1877. Partea II până la finele rebelului. Cá premiu câte unu tablou. Pretiulu incl. tramitarea francata (subt legatura) fiacarei parti	1.40
— Pana acuma au esitu 6 tablouri, si anume Caderea Plevnei, Luarea Eshovei, Luptele dela Opanes, Smárdan, si Trecearea armatei rom. in Dobrogea. Din acestea se dau pentru fia care brosiura unulu cá premiu, se capeta inse si separat a 80 cr. Tablourile sunt colorate, in formatu mare si esecutate frumosu.	
Stefanescu N. J., Bella Istoria circasiana	—20
Stefanelli Ioanu, Catechese, tratandu Istoria biblica a Testamentulu vechiu. Manualu pentru Catecheti si invetiatori, pastori sulfetesci, candidati de invetiatori si amicii junimei. Tom. I	5.—
— Catechetica bisericeii drepter. reser.	5.—
Sterca Siolitiu Iosif, O lacrima ferbintu	—50
— Din memoriulu lui	—50
Tentschlándner W. St., Michael der Tapfero, ein Zeit- und Charakterbild aus der Geschichte Rumániens	2.20
Vermont R. V., Blondinulu din Namur si Pasia dela Buda	—75
— Plutasiulu. Naratiune americana dupa Fr. Gerstácker	—75
Waldburg, Brand'a séu nunt'a fatala. Schitia diu emigratóre lui Dragosiu	—25

se afla de vendiare la

W. Krafft in Sibiu.

Editoru si redactoru responsabilu: **G. Baritiu.**
Tipariulu lui **W. Krafft.**